

**Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Gebied Strijthagen te Landgraaf**

11 juni 1996

772-38

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Landgraaf
Postbus 31000
6370 AA LANDGRAAF

uw kenmerk
afd. 5.1 Ko
nr. 3036/96

uw brief
d.d. 9 april 1996

ons kenmerk
U387-96/Ro/eb/772-39

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Gebied Strijthagen te Landgraaf

doorkiesnr.
(030) 234 76 66

Utrecht,
11 juni 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over uitbreiding van het aantal jaarlijks te houden evenementen op het Megaland-complex en verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied Strijthagen te Landgraaf.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Gebied Strijthagen te Landgraaf

Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Gebied Strijthagen te Landgraaf

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
Gebied Strijthagen te Landgraaf,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Landgraaf door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

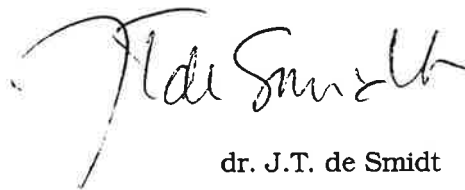
de werkgroep m.e.r. Gebied Strijthagen te Landgraaf

de secretaris

mr. E.M. van Rosmalen

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 11 juni 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Doel en besluitvorming	4
2.1 Doel	4
2.2 Besluitvorming	4
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	5
3.1 Algemeen	5
3.2 Alternatieven	5
3.2.1 Algemeen	5
3.2.2 Nulalternatief	6
3.2.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	6
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieugevolgen	7
4.1 Algemeen	7
4.2 Natuur	8
4.2.1 Abiotische aspecten	8
4.2.2 Biotische aspecten	8
4.3 Landschap en cultuurhistorie	9
4.4 Mobiliteit en leefbaarheid	9
5. Vergelijking van alternatieven	10
6. Leemten in kennis	11
7. Evaluatieprogramma	11
8. Vorm en presentatie	11
9. Samenvatting van het MER	12

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 april 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 70 d.d. 10 april 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Voor het gebied Strijthagen in de gemeente Landgraaf wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het gaat om de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied, dat een oppervlakte heeft van meer dan 50 hectare. Omdat de vigerende bestemmingsplannen voor het gebied ouder zijn dan tien jaar, is er op grond van artikel 9, lid 2 van het Besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.) de plicht tot uitvoering van m.e.r. Vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan wordt een zogenoemde vrijstellingsprocedure gevolgd voor een deel van de activiteit, namelijk de uitbreiding van het aantal jaarlijks te houden evenementen op het Megaland-complex. Omdat hierbij in totaal meer dan 500.000 bezoekers worden verwacht, is sprake van een afzonderlijke m.e.r.-plichtige activiteit.

Omdat op basis van het MER twee besluiten moeten worden genomen, moeten in het MER de activiteiten op het Megaland-complex (Pinkpop, andere concerten, andere evenementen) worden onderscheiden van de overige activiteiten. De besluitvorming zal zich met name richten op de inrichting van de intensieve zone, die het dichtst bij de bebouwing is gelegen. Gebleken is dat slechts op een (in verband met milieu-aspecten relevant) klein aantal onderdelen nog variatie mogelijk is. De Commissie adviseert een beperkt aantal alternatieven te ontwikkelen waarin bedoelde aspecten zijn opgenomen.

Om te kunnen beoordelen of bepaalde activiteiten in het bestemmingsplan moeten worden uitgesloten, adviseert de Commissie voor alle alternatieven de slechtst denkbare situatie te beschrijven ('worst case': activiteiten met de grootste milieubelasting).

1.

INLEIDING

Ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan Strijthagen (gemeente Landgraaf) dient de procedure voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Het gaat om de verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied, dat een oppervlakte heeft van meer dan 50 ha. Omdat de vigerende bestemmingsplannen ouder zijn dan 10 jaar, is er op grond van artikel 9, lid 2 van het Besluit m.e.r. een plicht tot uitvoering van m.e.r. Vooruitlopend op deze besluitvorming wordt een zogenoemde vrijstellingsprocedure gevolgd voor een deel van de activiteit, namelijk de uitbreiding van het aantal te houden evenementen op het Megaland-complex. Omdat hierbij in totaal uiteindelijk meer dan 500.000 bezoekers worden verwacht, is sprake van een afzonderlijke m.e.r.-plichtige activiteit voor dit terreingedeelte.

Om op korte termijn al een aantal activiteiten op het Megaland-complex mogelijk te maken (Pinkpop, concerten Tina Turner en dergelijke) is inmiddels een vrijstellingsprocedure gestart voor het toelaten van evenementen met een maximum aantal bezoekers van 350.000 per jaar.

Als initiatiefnemer in de m.e.r.-procedure treden op het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Landgraaf (bestemmingsplan Strijthagen) en Megaland (vrijstellingsprocedure Megaland-complex). Bevoegd gezag is de gemeenteraad van Landgraaf.

Per brief van 9 april 1996 (bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. verzocht advies uit te brengen voor richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER). De bekendmaking van de startnotitie vond plaats op 10 april 1996 (bijlage 2).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen. Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteiten moeten worden beschreven voor zover van gevolgen voor het milieu sprake is. Omdat op basis van het MER twee besluiten moeten worden genomen, moeten de activiteiten die betrekkingen hebben op het Megaland-complex worden onderscheiden van de overige activiteiten, zoals bijvoorbeeld genoemd in het ontwikkelingsplan¹). De bij de voorbereiding van de planvorming opgestelde indeling van het gebied in zones (gebaseerd op de in het ontwikkelingsplan opgenomen zonering) kan hiervoor worden gebruikt.

3.2 Alternatieven

3.2.1 Algemeen

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief. Bij de motivering gaat in het MER vooral de aandacht uit naar de milieuarargumenten.

Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken alternatieven tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

In ieder geval moet het meest milieuvriendelijke alternatief worden beschreven.

De besluitvorming zal zich richten op de inrichting van de intensieve zone, die het dichtst bij de woonbebouwing is gelegen. Variatie is nog mogelijk ten aanzien van:

- de functies die in deze zone worden gerealiseerd;
- al dan niet realiseren van een centrale parkeervoorziening: mogelijke locatie(s), capaciteit, aan- en afvoer, inrichting;
- locatie centrale hal;
- locatie bungalowpark.

De Commissie adviseert een beperkt aantal alternatieven samen te stellen waarin bovengenoemde bouwstenen zijn opgenomen, voor zover relevant in verband met milieu-effecten.

---

1 Gemeenten Landgraaf en Kerkrade, Ontwikkelingsplan Stadsgewestpark Landgraaf-Kerkrade, 1 november 1995.

4. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

4.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de autonome ontwikkeling hiervan moeten worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie). Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele effecten van voltooide en in uitvoering zijnde ingrepen en ingrepen die voortvloeien uit reeds vastgelegd beleid.

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieu-aspect (lucht, bodem, water, et cetera) kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de studiegebieden moet worden gemotiveerd en op kaart worden aangegeven.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet aangegeven worden in hoeverre er cumulatie van effecten kan optreden en of er sprake is van positieve effecten.

Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld, voor zover deze de effectbeschrijvingen beïnvloeden.

Het is nog onzeker welke functies in het gebied worden gerealiseerd. Om in ieder geval te kunnen beoordelen of bepaalde activiteiten in het bestemmingsplan moeten worden uitgesloten, adviseert de Commissie voor alle alternatieven de slechtst denkbare situatie te beschrijven ('worst case').

In de volgende paragrafen zijn de milieu-aspecten aangegeven waar de Commissie aandacht voor vraagt.

Omdat het uitdrukkelijk de bedoeling van de initiatiefnemer is aanwezige kwetsbaarheden te beschermen, zijn de vragen van de Commissie op dit punt uitgebreider dan voor de overige aspecten. Vanzelfsprekend moeten de beschrijvingen in het MER zich richten op gebieden waar daadwerkelijk ingrepen of milieu-effecten zijn te verwachten.

- aan evenementen gekoppeld bezoek van naastliggend natuurterrein in het beekdal kan tot te hoge druk op kwetsbare natuur leiden; hoe kan dit worden voorkomen? (maatregelen ter voorkoming van verontrusting van fauna en verstoring van groeiplaatsen van flora in brongebieden en beekdalbossen; afleiding recreatiedruk naar minder kwetsbare gebieden, bescherming van kwelmilieus en beekoevers);
- wijze waarop nadelige gevolgen voor de natuur in het beekdal door verspreiding van verontreinigingen via bodem, water of als zwerfvuil worden voorkomen (buffering);
- mogelijkheden voor versterking van natuur en landschap: beplanten steilranden, extensivering vochtige graslanden met kwelplekken, aanleg poelen, betere afscherming van bronnen, ontwikkeling beeklopen (zijbeek van Strijthagerbeek) tot natuurgebied.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

Huidige situatie

- hoofdkenmerken van het landschap: karakteristieke openheid van de glooiende westhelling met droogdalen en lager gelegen beekdal met beekbegeleidende bossen;
- beschrijving overige beeldbepalende landschapskenmerken: reliëf, holle wegen, houtwallen, kwelplekken met afwijkende begroeiing;
- cultureel erfgoed, inclusief bodemarchief⁴], mijnbouwhistorie, en verandering landschap door verstedelijking.

Gevolgen

- mogelijkheden om bij ontwerp en aanleg van een eventuele centrale parkeervoorziening ten noorden van het Megaland-complex de landschapsstructuur en het landschapsbeeld te versterken (bijvoorbeeld doornstruweel op steilranden en parallel aan hoogtelijnen);
- met het oog op de genoemde hoofdkenmerken is aandacht nodig voor landschappelijke inpassing, onder andere mogelijkheden om duurzame, gebiedseigen boomsoorten toe te passen;
- mogelijkheden om aantasting van het landelijke karakter van het beekdal-landschap door toename van licht en geluid te voorkomen (buffering).
- gevolgen voor cultuurhistorische relictten, mogelijkheden voor behoud en/of herstel van samenhang, aflezen verleden.

4.4 Mobiliteit en leefbaarheid

Huidige situatie en gevolgen

- een onderbouwde indicatie van het totaal aantal bezoekers op normale dagen, drukke dagen en topdagen;
- herkomsten van bezoekers en vervoerwijze (inclusief bezettingsgraad van auto's);

---

4 Zie ook reactie 2, bijlage 4.

6. LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen maar moet – eventueel op basis van nader onderzoek – in het MER worden opgenomen.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effect-rapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma opstellen om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderling vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER beknopt te houden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Gebied Strijthagen te Landgraaf

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

**Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 april 1996 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen**

gemeente
landgraaf

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	10 APR. 1996
nummer:	607-96
dossier:	772-1/m3 IX
kopie naar:	SC-p100-6101

Aan de Commissie voor de
Milieueffectrapportage
t.a.v. mevrouw
V. Tersteeg

Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

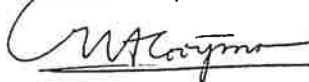
Bijlagen: Uw kenmerk: Uw brief van: Ons kenmerk: Landgraaf,
-2- Afd. 5.1 Ko 09-04-1996
Nr. 3036/96 Verzonden op:
Onderwerp: Startnotitie MER Strijthagen . 9 APR. 1996

Hierbij doen wij U ingevolge artikel 7.14 van de Wet
Milieubeheer de startnotitie MER-Strijthagen toekomen.
Wij verzoeken U terzake advies te geven omtrent de vast
te stellen richtlijnen.

Tevens is een afschrift bijgevoegd van de publicatie
die op 10 april 1996 zal verschijnen in de Staatscou-
rant, Landgraaf Aktueel, het Limburgs Dagblad en De
Limburger.

Bij eventuele vragen of opmerkingen kunt U contact
opnemen met de heer mr. M. Ohlenforst, projectleider,
werkzaam op de afdeling Ruimtelijke Ordening en Stede-
bouw.

Burgemeester en wethouders van Landgraaf,
namens deze,

mr. drs. J. Kooijman,
hoofd van de afdeling
Ruimtelijke Ordening en Stedebouw

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 70 d.d. 10 april 1996

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De gemeente Landgraaf is voornemens om voor het gebied Strijthagen één alomvattend bestemmingsplan op te stellen. Hierbij wordt met het gebied Strijthagen het gebied bedoeld, dat begrensd wordt door de spoorlijn Heerlen-Kerkrade in het noorden, de gemeentegrens in het oosten, de Parallelstraat in het zuiden en de Hofstraat/Einsteinstraat in het westen. Doel van het bestemmingsplan Strijthagen is de planologische mogelijkheid te scheppen voor verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling van dit gebied.

Onderdeel van het bestemmingsplan vormt o.a. het voorgenomen gebruik van Megaland als evenemententerrein.

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 10.1 van de in het Besluit milieu-effectrapportage genoemde M.E.R.-plichtige activiteiten. Dit betekent dat voor de besluitvorming de procedure van milieu-effectrapportage (M.E.R.) moet worden doorlopen. De eerste stap in de M.E.R.-procedure is de bekendmaking van de startnotitie, waarin het doel van het voornemen wordt toegelicht en aangegeven wordt aan welke onderwerpen in het milieu-effectrapportage (M.E.R.) aandacht zal worden besteed. Op basis van de startnotitie en de naar aanleiding daarvan binnengekomen adviezen en inspraakreacties zal de gemeenteraad richtlijnen vaststellen voor de inhoud van het M.E.R. Deze richtlijnen moeten bij het opstellen van het M.E.R. in acht genomen worden.

De startnotitie ligt van 11 april tot en met 8 mei 1996 ter inzage in het raadhuis van Landgraaf, Raadhuisplein 1 te Landgraaf (melden bij de receptie). Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer mr. M.H.M. Ohlenforst van de afdeling Ruimtelijke Ordening en Stedebouw, tel. 045 - 569 54 22.

Gedurende voornoemde termijn kan een ieder ingevolge artikel 7.14 lid 4 van de Wet Milieubeheer opmerkingen maken over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport. Deze opmerkingen dienen te worden ingediend bij de gemeenteraad van Landgraaf, Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf.

De burgemeester van de gemeente Landgraaf,
mr L.H.F.M. Janssen

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Megaland (activiteit a); college van Burgemeester en wethouders van Landgraaf (activiteit b)

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Landgraaf

Besluit: vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan (activiteit a); vaststelling van het bestemmingsplan Strijthagen (activiteit b)

Categorie Besluit m.e.r.: 10.1

Activiteit:

a: uitbreiding van het aantal jaarlijks te houden evenementen op het Megaland-complex

b: verdere toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied Strijthagen

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 april 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 11 juni 1996

Samenstelling van de werkgroep:

drs. J.A.A.M. Leemans

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

ing. G. van der Sterre, Msc

ir. J.G.H. Verhagen

Secretaris van de werkgroep: mr. E.M. van Rosmalen.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960502	Mr. Paul Baur, advocaat en procureur namens Stichting Natuurbehoud Strijthagen, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, IVN Ubach over Worms, IVN De Oude Landgraaf en De Milieufederatie Limburg	Landgraaf	960510
2.	960508	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	960515
3.	960507	N.V. Nederlandse Gasunie	Groningen	960515
4.	960429	Boels, Van Eijndhoven & Coenegracht advocaten namens de Besloten Vennootschap Overste Hof B.V.	Maastricht	960514